

figer, at den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening, altsaa den lovgivende Magt uden Undtagelse. Man pleier at fremhæve Grundlovens § 75 som den, der skulde antyde, at det ikke har været Grundlovens Mening, at Rigsdagen skulde vedblive at være lovgivende i kirkelige Sager, men jeg kan ikke finde nogen Grund til at læse Sligt i den nævnte Paragraph. Den siger kun: „Folketkirkens Forfatning ordnes ved Lov“, og efterseer man den Begrundelse, som denne Bestemmelse fik af det Udvalg, der i den grundlovgivende Rigsforsamling fremsatte Forslag til denne Paragraph, finder man der forklaret af Forslagsstillerne, at de ved den Lov, som omtales i Paragraphen, tænkte sig en Lov, som skulde bestemme Formen og Grændserne for den Medvirkning, Kirkesamfundet selv burde have ved sammes Bestyrelse, Formen og Grændserne for den Myndighed, det allerede har. Nu er det dog klart, at det ikke kan have været Forslagsstillerens Mening, at en saadan Forfatning for Folketirken skulde betage Rigsdagen dens lovgivende Myndighed i kirkelige Sager, idet de tværtimod sige, at det er overladt Rigsdagen at bestemme Grændserne for Folketirkens Myndighed, saaledes at det staaer til den at indsnævre disse Grændser, til hvad den maatte finde begrundet, medens det paa ingen Maade har været paatænkt, at Folketirkens Forfatning skulde overlødiggjøre eller tilside sætte Rigsdagens lovgivende Myndighed i disse Sager. Jeg kan heller ikke lade den Indvending gjælde, som gaaer ud paa, at Rigsdagen er bekjendelsesløs, thi, som det ogsaa blev bemærket igaar, den danske Folketirke er jo Folkets Kirke, den aldeles overveiende danske Befolknings Kirke. Den danske Befolkning er jo ikke bekjendelsesløs, thi var den det, kunde det ikke siges, at den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folketirke; den har sin bestemte Bekjendelse, og denne have samtlige Menighedsleder, ogsaa naar de gaae til Valg paa Valgdagen; de kunne ikke lade deres aandelige, religiøse Seg blive hjemme, naar de gaae hen for at vælge til Rigsdagen. De kunne det heller ikke ifølge Grundloven; thi den maa selv vise dem, at den Mand, de vælge, ogsaa faaer Myndighed til at stemme og tale i kirke-

lige Sager. Enhver Vælger behøver blot at læse Grundlovens § 3, for at overbevise sig om, at han vælger en Mand, som han ogsaa gjør til sin kirkelige Repræsentant, men foruden denne Paragraph er der mange andre i Grundloven, som en Vælger maatte oversee, dersom han et Øieblik kunde vælge med den Tanke, at den Repræsentant, han valgte, ikke fik Indflydelse paa kirkelige Spørgsmaal. Der staaer saaledes i § 14: „Ministrene kunne af Kongen eller Folkethinget tiltales for deres Embedsforrelse.“ Denne Bestemmelse er uden Undtagelse; Kirkeministeren kan altsaa ogsaa af Folkethinget tiltales for sin Embedsforrelse, der jo for største Delen falder i kirkelige Sager, og Rigsdagen har selvfølgelig efter denne Paragraph Myndighed til at sætte ham under Tiltale ogsaa for hans Embedsforrelse med Hensyn til de kirkelige Sager, der ere ham underlagte. Dersom vi gaae lidt videre, træffe vi paa § 44: „Ethvert af Thingene er berettiget til at foreslaae og for sit Vedkommende at vedtage Love.“ Der er uden Undtagelse fremsat en Ret for begge Thing til at foreslaae Love, altsaa ogsaa om kirkelige Sager. Der staaer i § 46: „Ethvert af Thingene kan til at undersøge almeenvigtige Gjenstande nedsætte Kommissioner af sine Medlemmer“; altsaa have efter denne Paragraph begge Rigsdagens Thing Ret til at nedsætte Kommissioner ogsaa til at forhandle om kirkelige Spørgsmaal, som jo ligefrem ere almeenvigtige Gjenstande. For ikke at tale om de finantsielle Paragrapher, der maae overbevise enhver Mand om, at ingen Udgift kan afholdes, altsaa heller ingen Udgift i kirkelig Retning, uden at Rigsdagen skal give sit Samtykke dertil, viser dernæst selve § 75, der saa ofte er omtalt, at Rigsdagen kan vedtage en Forfatning for Folketirken, naar den finder, at Tiden er kommen dertil, og at det er rigtigt, men uagtet en saadan Forfatning gives, kan den dog sætte Grændsen for den kirkelige Myndighed, som derved overgives til den kommende Forsamling, saa snevert, at den ligeoverfor en saadan Forsamling vedbliver at beholde den fulde kirkelige Lovgivningsmyndighed. Der er dernæst §§ 76, 77 og 78. Denne sidste Paragraph siger f. Ex.: „De fr Folketirken afvigende Troessamfundes Forhol-